

Nazwa dokumentu: Opis założeń projektu informatycznego pn. „**Digitalizacja i opracowanie zbiorów Muzeum Powstania Warszawskiego oraz ich upowszechnianie poprzez zaawansowaną, wielofunkcyjną internetową platformę cyfrową**” – wnioskodawca: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, beneficjent: Muzeum Powstania Warszawskiego.

Lp.	Organ wnoszący uwagi	Jednostka redakcyjna, do której wnoszone są uwagi	Treść uwagi	Proponycja zmian zapisu	Odniesienie do uwagi
1.	RA IT	1.1. Identyfikacja problemu i potrzeb	<p>W tabeli interesariuszy niewłaściwie nazwano grupę interesariuszy „Środowiska naukowe i akademickie” w kontekście szacowanej wielkości grupy. Konieczne jest doprecyzowanie czy pod pojęciem „środowiska” jest mowa o jednostkach czy osobach.</p> <p>Analogicznie niewłaściwie określono następujące grupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych / edukatorzy. • Dziennikarze. • Pracownicy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego <p>w kontekście zapisów w kolumnie zidentyfikowany problem.</p> <p>Zgodnie z wprowadzonymi informacjami, nazwy grup powinny brzmieć odpowiednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe w Polsce. • Redakcje prasowe mediów tradycyjnych oraz elektronicznych. • Pracownicy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego odpowiedzialni za ochronę zasobów muzealnych. 	Proszę o analizę i korektę opisu założeń	Uwaga uwzględniona, treść poprawiono
2.	RA IT	2.1. Cele i korzyści wynikające z	Nie wykazano wskaźników jakościowych, które pozwolą na właściwą ocenę efektów projektu.	Proszę o analizę i korektę	Zgodnie z instrukcjami ze szkoleń CPPC dla wnioskodawców, posłużono się KPI pochodzącymi z generatora wniosków.

		projektu		opisu założeń	
3.	RA IT	2.3. Udostępnione informacje sektora publicznego i zdigitalizowane zasoby	<p>Należy zweryfikować zasadność ograniczenia dostępu do „3.850 materiałów ze zbiorów audiowizualnych Muzeum”, które „ze względu na ich wagę historyczną zasoby te pozostaną w dyspozycji Muzeum w formie cyfrowej do wykorzystania przez badaczy oraz zabezpieczona zostanie ich kopia bezpieczeństwa, nie będą jednak udostępniane w otwartym dostępie wszystkim użytkownikom stron internetowych Muzeum”.</p> <p>Zdigitalizowane zasoby powinny być dostępne wszystkim odbiorcom zewnętrznym.</p> <p>W przypadku braku możliwości szerokiego udostępniania ww. zasobów należy wyjaśnić podstawy takiego działania.</p>	Proszę o analizę i wyjaśnienie lub korektę opisu założeń	<p>Szczególnie istotnymi zbiorami w zasobach MPW są relacje naocznych świadków i uczestników zdarzeń. Ze względu na ich treść, nie można sobie pozwolić na ich mechaniczne udostępnienie w otwartym dostępie. Przyczyn jest kilka, po pierwsze, istotna część tych materiałów zawiera treści drastyczne, mówiące o ludobójstwie, gwałtach i okrutnych zbrodniach. Świadkowie często podawali ich szczegółowe opisy. Są to materiały badawcze o olbrzymim znaczeniu dla polskiej historii, jednakże z tych względów nienadające się do bezpośredniej, otwartej publikacji.</p> <p>Po drugie, treść tych relacji może zostać użyta przez aktorów zewnętrznych do podsycania w Polsce nienawiści o podłożu narodowościowym, zwłaszcza do Niemców czy Ukraińców. W momencie, gdy nasze Państwo poddawane jest atakom hybrydowym, udostępnianie tego rodzaju materiałów bez kontroli w przestrzeni publicznej nie może mieć miejsca. Publikacja powinna być kontrolowana i moderowana.</p> <p>Pewna część materiałów – świadectw obarczona jest intencjonalnymi (świadkowie czasami kłamią) lub niezamierzonymi błędami rozmówców (świadkowie nie wszystko pamiętają bezbłędnie). Zebrana i zdigitalizowana, a następnie opublikowana 1:1 w sieci zawartość dysków MPW może być źródłem dezinformacji, stanowić naruszenie dóbr osobistych konkretnych osób, czy stanowić pole do inspirowanej z zagranicy propagandy. Świadectwa muszą być przedmiotem analizy historycznej.</p> <p>Jak dotychczas, kierownictwo naukowe Muzeum doskonale radziło sobie z rozwiązywaniem powyższych problemów decydując o tym, kiedy i w jakiej formie treści zbierane przez Muzeum będą publikowane. Mechaniczna publikacja każdej zebranej przez Muzeum wypowiedzi stoi w sprzeczności z dotychczasowymi wieloletnimi praktykami.</p> <p>Digitalizowane w projekcie materiały stanowią unikalny materiał badawczy o olbrzymim ciężarze gatunkowym, powinny zostać zcyfrowane ze względu na kopię bezpieczeństwa,</p>

					przechowywanie czy potrzeby badawcze, ale sam fakt ich cyfryzacji nie może oznaczać ich mechanicznej publikacji.
4.	RA IT	2.4 Produkty końcowe projektu	Nie wymieniono Interfejsów API.	Proszę o analizę i korektę opisu założeń	Założono publikację jednego API dla systemu platformy.
5.	RA IT	2.4 Produkty końcowe projektu 4.2. Wykaz poszczególnych pozycji kosztowych	Wymieniono „Materiały szkoleniowe”, podczas gdy w pkt 4.2 nie wskazano takiej pozycji kosztowej oraz szacowanych kosztów zaplanowanych na nią.	Proszę o analizę i korektę opisu założeń	Poprawiono.
6.	RA IT	3. Kamienie milowe	Brak kamieni milowych wskazujących na zakończenie migracji danych z wycofywanych systemów.	Proszę o analizę i korektę opisu założeń	Uwzględniono. Wprowadzono „Zakończenie migracji danych z wycofywanych systemów” 2028-08-30
7.	RA IT	4.2. Wykaz poszczególnych pozycji kosztowych	<p>Wykazano duże nakłady finansowe na infrastrukturę, które stanowią prawie połowę całkowitych kosztów realizacji projektu.</p> <p>Należy podjąć działania w celu wynajęcia infrastruktury, a nie jej zakupu, mając jednocześnie na uwadze dodatkowo wysoki koszt utrzymania, w tym zapewnienie zgodności z przepisami, oraz całodobowej dostępności zasobów.</p> <p>W wyniku weryfikacji kosztów sugerujemy rozważenie włączenia do projektu innych zadań związanych z uporządkowaniem danych zgromadzonych i przetwarzanych przez MPW.</p>	Proszę o analizę i wyjaśnienie lub korektę opisu założeń	<p>Muzeum Powstania Warszawskiego zostało poproszone o wystąpienie o środki w ramach działania 2.3. FERC przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.</p> <p>Przedkładany tu projekt ma stanowić cyfrowe uzupełnienie wieloletniego programu rozbudowy Muzeum, na które KPRM przeznaczył środki z budżetowe za pośrednictwem MKiDN.</p> <p>Proponowany przez RA IT wynajem infrastruktury na 36 miesięcy (czas trwania projektu) nie rozwiąże długofalowych potrzeb infrastrukturalnych Muzeum związanych z cyfryzacją zasobów i nie jest zgodny z intencją organów, które zaleciły Muzeum ubieganie się o środki cyfryzacyjne.</p> <p>W szczególności, w projekcie będzie wymagana duża moc obliczeniowa dla procesów digitalizacji, procesu szkolenia modelu AI w którym „uczy się” wzorców z danych wejściowych oraz aplikacji do serwowania contentu - treści.</p> <p>Proces digitalizacji będzie wymagał dużej ilości przestrzeni dyskowych. Ważne jest to, aby podsystem dyskowy był jak najszybszy i znajdował się jak najbliżej warstwy digitalizacji.</p>

					<p>Dzięki zakupowi infrastruktury fizycznej i jej instalacji w miejscu powstawania danych procesy digitalizacji i uczenia maszynowego będą mogły być realizowane szybko i niezawodnie. Co więcej, na własnej infrastrukturze będzie możliwe zbudowanie środowisk testowych, bez ponoszenia dodatkowych kosztów.</p> <p>Wynajem infrastruktury, np. u operatora chmury obliczeniowej, przy tak dużej ilości danych, które dodatkowo będą musiały być przesyłane, wygeneruje ogromne koszty zarówno w trakcie trwania projektu, jak i przede wszystkim, w latach po jego zakończeniu.</p> <p>W przypadku wynajmu infrastruktury pojawi się także koszt wykorzystania mocy obliczeniowej związanej z obróbką powstających danych. Posiadanie własnej infrastruktury eliminuje problem tych kosztów, a całość danych pozostaje zawsze w posiadaniu MPW.</p> <p>Własna infrastruktura, już po zakupie i instalacji, może być także elastycznie wykorzystywana w zależności od zmieniających się potrzeb, w miarę możliwości jesteśmy gotowi pomagać innym jednostkom muzealnym w przechowaniu lub obróbce ich danych. Zakup własnej infrastruktury z 5 letnim wsparciem technicznym gwarantuje brak dodatkowych inwestycji w tym obszarze, przez minimum 5 lat.</p> <p>Symulację kosztów zamieszczamy poniżej.</p> <p>W proponowanym przez RA IT scenariuszu, Muzeum po zakończeniu projektu po 36 miesiącach zwiększy o wiele milionów koszt bieżący swojego funkcjonowania i nie będzie mogło tej pozycji zredukować (wyłączenie chmury będzie się wiązało ze zniknięciem danych z sieci).</p> <p>Ostatni argument jest związany ze zmieniającą się aktualnie sytuacją międzynarodową. Dostawcy usług chmurowych to przede wszystkim amerykańskie spółki technologiczne zobowiązane do współpracy i realizacji celów polityki zagranicznej USA. Do czasu wdrożenia wspólnych, europejskich rozwiązań chmurowych, postulujemy przechowanie ważnych dla polskiej tożsamości narodowej i kultury zasobów na</p>
--	--	--	--	--	---

					kontrolowanej przez Muzeum własnej infrastruktury.
Porównanie kosztów najmu vs. kupna infrastruktury					
Dostawca		AWS (EC2 + S3)	Azure (VM + Blob Storage)	Infrastruktura własna	
Moc obliczeniowa / rok		2 000 000 zł	2 500 000 zł	Moc obliczeniowa	3 350 000 zł
Storage (2 PB – produkcja) / rok		2 200 000 zł	1 700 000 zł	Storage (2 PB – produkcja)	6 000 000 zł
Storage Disaster Recovery (2 PB – Glacier/Archive) / rok		390 000 zł	390 000 zł	Storage Disaster Recovery (2 PB – Glacier/Archive)	3 600 000 zł
Serwerownia UPS/Gaszenie/szafy/ zasilanie		-	-	Serwerownia UPS/Gaszenie/szafy/ zasilanie	6 000 000 zł
Łącznie (okres 5 lat)		22 950 000 zł	22 950 000 zł	Koszt łączny zakupu:	18 950 000 zł
Dodatkowe koszty utrzymania				Dodatkowe koszty utrzymania	
Administrator MD (wdrożenie/ utrzymanie)		450 000 zł	450 000 zł	Administrator MD (wdrożenie/ utrzymanie)	450 000 zł
Sieci na 10Gbps		2 000 000 zł	2 000 000 zł	Sieci na 10Gbps	2 000 000 zł
Prace budowlane		-	-	Prace budowlane	650 000 zł
Podsumowanie projektu pięcioletniego		25 400 000 zł	25 400 000 zł	Podsumowanie projektu pięcioletniego	22 050 000 zł
8.	RA IT	4.2. Wykaz poszczególnych pozycji kosztowych	Budowane są dwa systemy, podczas gdy w pozycji kosztowej „Oprogramowanie”, „Bezpieczeństwo” i „Wydajność” w kolumnie drugiej nie wymieniono „Repozytorium cyfrowe”, które stanowi odrębne rozwiązanie IT zgodnie z prezentacją w pkt 7.1.	Proszę o analizę i korektę opisu założeń	Poprawiono.
9.	RA IT	5.1. Ryzyka wpływające na realizację projektu	Należy dodać ryzyka związane z migracją danych z różnych systemów do systemów będących produktami projektu.	Proszę o analizę i korektę opisu założeń	Poprawiono.
10.	RA IT	6. Otoczenie prawne	W opisie wskazano jako otoczenie prawne projektu ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.	Proszę o analizę i korektę	Poprawiono.

				opisu założeń	
11.	RA IT	6. Otoczenie prawne 7.1. Widok kooperacji aplikacji	<p>W otoczeniu prawnym nie wymieniono ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.</p> <p>Należy zweryfikować zasadność braku aktu prawnego oraz integracji z systemem ADE.</p> <p>Czy zasób digitalizowany i opracowywany w ramach projektu jest zasobem archiwalnym podlegającym ustawie o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, czy zasobem muzealnym podlegającym ustawie o muzeach.</p>	Proszę o analizę i ew. korektę opisu założeń	Poprawiono.
12.	RA IT	7.1. Widok kooperacji aplikacji	<p>Zgodnie z pozyskanymi informacjami w wyniku projektu, w związku z budową nowego, kompleksowego Repozytorium cyfrowego planowane jest włączenie istniejących systemów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fototeki, • Korzeniamiasta.pl, • Archiwum Historii Mówionej, • Baza ofiar cywilnych PW, • Baza grobów PW, • Powstańcze biogramy, <p>do nowej Platformy. Oznacza to, że po zakończeniu Projektu, nie będą utrzymywane ww. systemy, a ich funkcjonalności i dane będą realizowane w ramach nowego systemu/portalu. Prosimy o potwierdzenie takiego zamiaru w OZPI.</p> <p>Jeśli powyższe zostanie potwierdzone, konieczne jest zaprezentowanie tych systemów na widoku kooperacji oraz Liście systemów.</p>	Proszę o analizę i korektę opisu założeń	Poprawiono.
13.	RA IT	7.1. Widok kooperacji aplikacji	<p>Nie wszystkie zasoby będą udostępniane bezpłatnie. Należy wyjaśnić w jaki sposób będą udostępniane zasoby odpłatne oraz wyjaśnić brak integracji systemu udostępniającego te zasoby z systemem e-Płatności.</p>	Proszę o analizę i korektę opisu	System co do zasady będzie otwarty do współpracy z różnymi operatorami płatności elektronicznych. Na tym etapie nie definiujemy żadnego z nich. Dostawca usługi zostanie wybrany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

				założeń	Odpłatność będzie dotyczyła jedynie materiałów, co do których nabywca będzie planował wykorzystanie komercyjne, zgodnie z ogólnymi zasadami wyceny stosowanymi w latach poprzednich i publikowanych na stronach Muzeum. Odpłatne udostępnianie materiałów dotyczy mniej niż 10% wszystkich przypadków ich wykorzystania i nie jest narzędziem generowania przychodów a metodą kontrolowania sposobu ich publikacji (w ten sposób ogranicza się wykorzystanie zdjęć Powstania np. do reklam).
14.	RA IT	7.1. Widok kooperacji aplikacji	W liście przepływów w zakresie przepływu, dla którego systemem docelowym jest Kronik@, wskazano, że do Kronik@ będą przekazywane m.in. „z plikiem prezentacyjnym materiału audiowizualnego”.	Proszę o potwierdzenie dokonania ustaleń z MC w tym zakresie	Poprawiono.
15.	RA IT	7.2. Kluczowe komponenty architektury rozwiązania	<p>W związku z tym, że dotychczas funkcjonujące systemy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fototeki, • Korzeniamiasta.pl, • Archiwum Historii Mówionej, • Baza ofiar cywilnych PW, • Baza grobów PW , • Powstańcze biogramy. <p>są wycofywane, a nie włączane do nowego systemu Repozytorium cyfrowe moduły odpowiadające tym systemom, wymienione w punkcie 7.2, powinny mieć status planowany, a nie modyfikowany.</p>	Proszę o analizę i korektę opisu założeń	Poprawiono.